

Overduin

De derde en vierde generatie ⁽¹⁾

A. Bel

In de voorgaande artikelen ging het over ds. Jacobus Overduin (de eerste generatie) en zijn drie zonen Daan, Jan en Tinus (de tweede generatie). Verder hebben we aandacht geschonken aan ds. J. Overduin, de dominee van *Hel en hemel van Dachau*, en zijn broer Jan Overduin, de auteur. Zij waren achterneven van de drie broers. Nu willen we nog aandacht schenken aan de derde en vierde generatie. Niet alle predikanten zullen daarbij uitgebreid aan de orde komen, over sommigen zal summier iets gezegd worden.

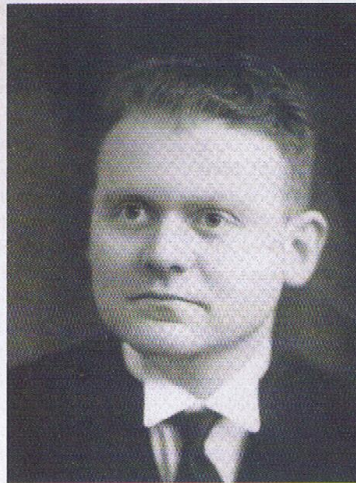
Het is alweer een poosje geleden dat de artikelen over ds. Jac. Overduin en zijn drie zoons verschenen zijn. Daarom is het goed enkele dingen te memoreren.

Ds. Jacobus Overduin (1850-1928) was eerst oefenaar in de Gereformeerde Kerken en in 1898 verbond hij zich aan de Gereformeerde Gemeente in Lisse. In 1921 ging hij met emeritaat en in 1928 is hij overleden. Drie zoons van hem zijn predikant geworden: Daan, Jan en Tinus.

Ds. D.C. Overduin werd in 1904 oefenaar van de Gereformeerde Gemeente in Kampen, en een jaar later werd hij er predikant. In vrij korte tijd wisselde hij zevenmaal van standplaats. In 1927 werd hij predikant in Giessendam. Daar kwam het in 1930 tot een conflict. Samen met zijn broer Jan, predikant in Sliedrecht, verliet hij de Gereformeerde Gemeenten.

Ds. D.C. Overduin vertrok naar Rotterdam en stichtte daar een gemeente, de Gereformeerde Gemeente in Hersteld Verband. Zij vormde met de gemeente Sliedrecht een kerkverband. De gemeente Giessendam voegde zich later bij de Oud Gereformeerde Gemeenten.

Ds. J. Overduin werd in 1918 predikant in Moerkapelle. Nog geen elf jaar later werd hij bevestigd in zijn vijfde gemeente: Sliedrecht. Zoals gezegd kwam het in 1930 tot een breuk. Ds. J. Overduin heeft de Gereformeerde Gemeente in Hersteld Verband in Sliedrecht gediend tot 1957;

toen ging hij op 75-jarige leeftijd met emeritaat. De gemeente sloot zich in 1962 aan bij de Christelijke Gereformeerde Kerken en ds. Overduin werd als emerituspredikant aanvaard. Een jaar later is hij overleden.

Ds. M. Overduin werd in 1923 oefenaar in Utrecht en in 1926 werd hij tot predikant bevestigd. De gemeente maakte toen deel uit van de Oud Gereformeerde Gemeenten. In 1928 vertrok hij naar Dordrecht. In 1943 werd hij predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerk in Werkendam. Daarna diende hij Nieuwpoort en Woerden. Ds. M. Overduin ging in 1957 met emeritaat en in 1970 is hij overleden.

DE HEERE IS MIJN HERDER

De Gereformeerde Gemeente in Hersteld Verband in Rotterdam kwam vanaf 1932 bijeen in een zaal aan de Jan van Loonslaan. In de meidagen van 1940 werd dit pand gebombardeerd, men moest toen uitwijken naar een gymnastieklokaal aan de Boezemsingel. Daar ging ds. D.C. Overduin op 5 mei 1945 voor in een dankstond ter gelegenheid van de bevrijding van ons vaderland. Hij stond op het preek-

gestoelte, getooid met oranje. Nee, niet zo'n klein lintje of strikje, maar hij had op zijn preekjas een grote kokarde gespeld, zo eentje als de politiepaarden droegen op feestdagen.

Op 10 november 1946 heeft ds. Overduin voor de laatste keer gepreekt. Door ziekte was hij niet meer in staat voor te gaan. Op 11 december 1946 is hij overleden.

Reeds op 17 november 1946 ging zijn zoon Pieter Overduin in Rotterdam voor. 's Morgens preekte hij toen over Psalm 23 vers 1a: 'De Heere is mijn Herder', en 's avonds over vers 1b: '...mij zal niets ontbreken.'

BEGEERTE TOT HET AMBT

Pieter Overduin was geboren op 4 februari 1915 in Nieuw-Beijerland, waar zijn vader destijds predikant was. Hij volgde aan de Kweekschool te Gorinchem een opleiding voor onderwijzer. In deze periode maakte hij een geestelijke crisis door. Onder een preek van zijn oom ds. J. Overduin kwam hij tot ruimte. Op negentienjarige leeftijd legde hij belijdenis des geloofs af.

Als onderwijzer was hij werkzaam in Rotterdam-Zuid, Delft en Sliedrecht. In 1942 trouwde hij met zijn nicht Cathalina Overduin, een dochter van ds. J. Overduin. Het huwelijk werd gezegend met de geboorte van drie kinderen.

Na verloop van tijd ontwaakte de begeerte om het Evangelie te gaan verkondigen. In Sleeuwijk bevond zich tot in de jaren zestig van de vorige eeuw een groep die sympathiseerde met de Overduinen en een soort 'station' van de gemeente Sliedrecht vormde. Overduin, lid van de gemeente Sliedrecht, kreeg toestemming om in Sleeuwijk een stichtelijk woord te spreken. Hij catechiseerde er ook.

Na het overlijden van zijn vader werd hij beroepen door de gemeente te Rotterdam. Hij nam dit beroep aan en op 30 maart 1947 werd hij door ds. J. Overduin in het ambt van predikant bevestigd. ◀

(wordt vervolgd)

Overduin

De derde en vierde generatie ⁽²⁾

A. Bel

Het vorige artikel eindigde met de bevestiging van ds. P. Overduin als predikant van de Gereformeerde Gemeente in Hersteld Verband in Rotterdam. We vertellen in dit artikel wat meer over hem en ook over enkele andere predikanten Overduin.

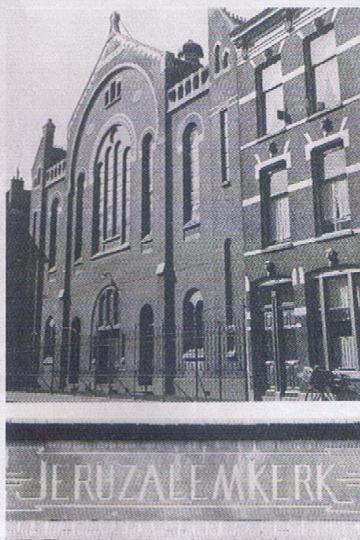
DE JONGE DOMINEE

In de gemeente werd ds. Overduin altijd 'de jonge dominee' genoemd, ook toen hij al op leeftijd gekomen was. Dit ter onderscheiding van zijn vader.

In 1949 waren er ongeveer 850 leden en men kerkte nog steeds in de gymnasiekerk aan de Boezemsingel. In 1955 nam de gemeente een nieuw kerkgebouw in gebruik, gelegen aan de Linker Rottekadehof. In 1970 moest het gebouw alweer gesloopt worden in verband met de sanering van de wijk. Men kocht toen een fraai kerkgebouw, gelegen in de Jeruzalemstraat. Dit kerkgebouw, de Jeruzalemkerk, dateert van 1904. Het was eigendom van de Gereformeerde Kerk.

Ruim 33 jaar heeft ds. Overduin de Rotterdamse gemeente gediend. In 1978 werd ds. Overduin ziek en het zag er naar uit dat deze ziekte van langdurige aard zou zijn. Ds. D.Ch. Overduin uit Hilversum, een neef van ds. P. Overduin, bood de helpende hand met diverse ambtswerkzaamheden, zoals de sacramentsbediening, huwelijken en begrafenissen. Men bezon zich echter ernstig op het voortbestaan als vrije gemeente. Men was inmiddels al geruime tijd geheel zelfstandig, want de zuster gemeente in Sliedrecht had zich in al in 1962 aangesloten bij de Christelijke Gereformeerde Kerken.

In de zomer van 1980 werd besloten om een verzoek te richten aan de classis Rotterdam van de Christelijke Gereformeerde Kerken om toegelaten te worden tot het kerkverband. Met algemene stemmen aanvaardde de classis de gemeente en haar predikant, die inmiddels met emeritaat gegaan was. 'We zijn

uitstekend en goudeerlijk behandeld, zo schreef later een ouderling. De naam van de gemeente werd nu: Christelijke Gereformeerde Kerk Rotterdam-Kralingen.

Op 1 oktober 1980 nam ds. Overduin afscheid van zijn gemeente. Nog enige tijd heeft hij daarna zo nu en dan preekbeurten kunnen vervullen. De laatste jaren van zijn leven woonde hij met zijn vrouw in Capelle aan den IJssel. Daar is hij op 11 juni 1995 overleden.

Sinds 1981 werd de gemeente achtereenvolgens gediend door de predikanten P. Beekhuis, J.M.J. Kleviet en A. Hoekman. Sinds september 2015 is ds. A.J.T. Ruis aan de gemeente verbonden.

OVER-DINE

Een neef van ds. P. Overduin was ds. Jacob Overduin. Hij was een zoon van Hendrik Overduin, een broer van Daan, Jan en Tinus. In 1940 werd hij predikant in de Christelijke Gereformeerde Kerken. Na drie gemeenten gediend te hebben, vertrok hij naar Canada. Hij was de tweede predikant die vanuit Nederland daar de

emigrantengemeenten ging dienen, de huidige Free Reformed Churches of North America. Tot zijn emeritaat in 1982 diende hij in Canada zes gemeenten, zowel in het Oosten (Ontario) als in het westen (British Columbia). In 1993 is hij overleden. Zijn zoon en een kleinzoon zijn ook predikant geworden. De naam *Overduin* zal voor Engelssprekenden niet zo gemakkelijk uit te spreken zijn. In een interview gaf rev. Joel Overduin (de kleinzoon) aan: 'It's a Dutch name. If you're Dutch, you say Overdine'. Overigens hoorde ds. J. Overduin, de dominee van *Hel en hemel van Dachau*, in Duitsland zijn naam vaak uitspreken als 'Overdoein'. En wat zouden ze in Frankrijk van 'Overduin' maken?

DE VIERDE GENERATIE

We zijn aangeland bij de vierde generatie. Het gaat dan om kleinzoons van ds. D.C. Overduin, namelijk D. Chr. Overduin Jzn., G. Overduin en D. Ch. Overduin Gzn.

De opvolger van ds. J. Overduin in Sliedrecht was D.Chr. Overduin. Wie het 'familieboek Overduin' raadpleegt, komt zo vaak 'D.C. Overduin' tegen, dat het moeilijk is ze uit elkaar te houden. Maar deze D.C. Overduin onderscheidde zich enigszins door zich 'D.Chr.' te noemen in plaats van 'D.C.'. Hij werd geboren in 1929. Zijn vader was Jacobus Overduin, een zoon van ds. D.C. Overduin. In 1957 werd hij bevestigd in Sliedrecht, maar in 1961 heeft hij zijn ambt moeten neerleggen. Hij is toen met zijn gezin naar Australië gegaan. Daar werd hij predikant van de United Evangelical Lutheran Church. In 1992 is hij overleden.

In 1962 sloot de Gereformeerde Gemeente in Hersteld Verband in Sliedrecht zich aan bij de Christelijke Gereformeerde Kerken. De volgende predikanten hebben de gemeente daarna gediend: ds. N. Brandsma, ds. C. den Hertog, ds. A.K. Wallet, ds. R. Kok en ds. J.W. Schoonderwoerd. Sinds augustus 2017 is ds. H. Peet aan de gemeente verbonden. ◀

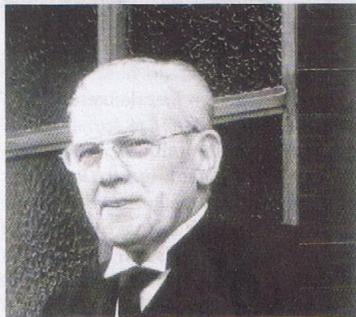
(wordt vervolgd)

Overduin

De derde en vierde generatie ⁽³⁾

A. Bel

In het vorige artikel ging het over twee predikanten van de derde generatie-Overduin. Aan één predikant van de vierde generatie is toen ook aandacht geschonken. In dit artikel gaat het over nog twee predikanten van de vierde generatie.

DS. G. OVERDUIN

Gerrit Overduin, geboren in 1932, was een zoon van Jacobus Overduin. Hij was een twee jaar jongere broer van D. Chr. Overduin, over wie het in het slot van het vorige artikel ging. Voor zijn grootvader ds. D.C. Overduin had hij grote achting; aan zijn voeten maakte hij het gezelschapsleven van nabij mee. Toen zijn opa overleed, en de vijftienjarige Gerrit bij de kist stond, drong het tot hem door dat hij zó niet kon sterven. Hij kreeg diepe indrukken van dood en eeuwigheid. Later werkte de Heere door in zijn leven.

Grootvader Overduin had bij de doop van Gerrit gezegd dat hij geloofde dat hij een toekomstige knecht van God gedoopt had, maar daar was lange tijd niets van te zien. Hij had een baan in de meet- en regeltechniek. Later – hij was toen 29 jaar – volgde hij lessen aan een avondlyceum en daarna volgde hij een catechetencursus. In 1968 heeft hij voor het eerst gepreekt. Overduin was lid van de Gereformeerde Gemeente in Hersteld Verband in Rotterdam, waar zijn oom, ds. P. Overduin, predikant was. Later sloot hij zich aan bij de Christelijke Gereformeerde Kerken. Pogingen om in dit kerkverband

predikant te worden mislukten, waarna Overduin zich onttrok en een vrije oefenaar werd.

Voor een beroep van een Evangelisatie in Loosduinen bedankte hij, maar een beroep van de Vrije Hervormde Gemeente in Werkendam nam hij aan. Op 3 augustus 1971 werd hij door ds. C.P. Groenewegen in het ambt bevestigd. In 1983 vertrok ds. Overduin naar de zelfstandige Oud Gereformeerde Gemeente te Papendrecht. Deze gemeente heeft hij gediend tot 14 oktober 1994, toen hij als gevolg van een hartstilstand plotseling overleed.

De rouwdienst vond plaats in de Grote Kerk in Papendrecht. Ds. J. Karens, predikant van de Gereformeerde Gemeenten, ging hierin voor. Ds. Karens had de overleden predikant eigenlijk niet gekend, maar toen het verzoek kwam om de begrafenis te leiden, stemde hij hierin toe. Indertijd – in 1921- was hij door ds. J. Overduin gedoopt, zo memoreerde hij tijdens de rouwdienst.

Het verslag van de rouwdienst en de begrafenis is in druk verschenen. De gedrukte tekst komt letter voor letter overeen met de gesproken woorden. Dit boek bevat ook de intrepreek en de afscheidspreek die in Werkendam zijn gehouden en de intrepreek die ds. Overduin in Papendrecht heeft uitgesproken.

DS. D.CH. OVERDUIN

Daniël Christiaan Overduin werd op 23 februari 1935 in Sliedrecht geboren. Zijn vader was Gerrit Overduin, een zoon van ds. D.C. Overduin. Van 1960 tot 1966 ging hij voor in diverse gemeenten en evangelisaties. Voor het eerst ging hij in de Hervormde Evangelisatie te Hilversum voor in 1962. In 1966 werd deze Evangelisatie geïnstitueerd als zelfstandige gemeente en men bracht een beroep uit op Overduin. Deze nam het beroep aan en door zijn oom ds. P. Overduin werd hij tot predikant bevestigd.

Ds. D.Ch. Overduin –zo werden zijn voorletters vaak aangeduid- was een predikant

die zich met name door zelfstudie veel eigen gemaakt had. Hij voelde zich zeer aangetrokken tot de prediking van dr. H.F. Kohlbrugge. Prof. dr. A. de Reuver noemde eens een aantal namen van predikanten aan wie hij veel te danken had. Over ds. Overduin zei hij dat deze Kohlbrugges radicale leer van zonde en genade voor hem verhelderd had.

Ds. Overduin en zijn gemeente waren erg aan elkaar verknocht, hoewel ds. Overduin ook buiten zijn eigen gemeente contacten had. Zo heeft hij tijdens de ziekte van zijn oom ds. P. Overduin de Gereformeerde Gemeente in Hersteld Verband in Rotterdam trouw terzijde gestaan in de bediening van Woord en sacrament.

Ds. Overduin is op 12 november 1990 overleden, op de leeftijd van 55 jaar. De kerkenraad vermeldde in de rouwadvertentie: 'Bijna 25 jaar mocht hij, door Gods goedheid, arbeiden in het midden van ons. Hij was met hart en ziel aan de gemeente verbonden.'

Een jaar na zijn overlijden deed ds. A. Bloed intrede in de gemeente, maar het ledental nam daarna sterk af. In het voorjaar van 1995 moest de gemeente worden opgeheven. ◀

(Dit is het laatste artikel over de derde en vierde generatie Overduin. In het volgende artikel ronden we de serie af met een aantal reactie en opmerkingen.)

Overduin

Een 'slotbeschouwing'

A. Bel

En kijk zelf maar waarover je schrijft', zei Ada Schouten-Verrips, toen ze me vroeg of ik wat wilde schrijven voor de rubriek *Kerkhistorie*. 'Overduin', zei ik toen. Niet te weten dat dit zou resulteren in 44 artikelen. Maar nu dan het laatste artikel. Het plan is om bij leven en welzijn wat te gaan schrijven over professor Wisse.

In dit artikel willen we enkele reacties en verder nog wat losse opmerkingen weergeven. Veel verband zit er dus niet zozeer in dit artikel.

GRONDSLAG

In 1974 werd een prekenbundel uitgegeven met vijf preken van vier predikanten Overduin: D.C. Overduin, J. Overduin, P. Overduin en D.Ch. Overduin (Hilversum). Aan ds. P. Overduin, zoon van ds. D.C. Overduin, werd toen de vraag gesteld of het nagelicht liep in het voetspoor van het voorgeslacht. 'Ik geloof zeker dat wij op dezelfde grondslag staan', zei hij toen. 'Mijn vader was een echte Christusprediker, maar sprak wat meer vanuit de verkiezing. Ik ga wat meer uit van de roeping.'

KERKELIJK GAREEL

Uit het reilen en zeilen in kerkelijk opzicht van ds. D.C. Overduin en zijn broer ds. J. Overduin zou je de conclusie kunnen trekken dat een kerkelijk gareel hen niet zo paste. Een zekere ongedurigheid valt ook op te maken uit het feit dat ds. D.C. Overduin in vrij korte tijd zevenmaal van standplaats wisselde. Ds. J. Overduin deed toen hij nog geen elf jaar predikant was, intrede in zijn vijfde gemeente. Zijn ambtsbediening in Werkendam moet als een dieptepunt beschouwd worden. Daar kwam de reactie van de heer G. Kornet, die reageerde op een artikel, op neer. Hij heeft de geschiedenis van de Gereformeerde Gemeente te Werkendam beschreven en weet dus waar hij het over heeft. Overigens moet wel gezegd worden dat

De familie Overduin. Ds. Jac. Overduin met vrouw en kinderen en hun echtgenoten. Drie zoons zijn ook predikant geworden.

ds. D.C. Overduin van 1930 tot zijn overlijden in 1946 zijn Rotterdamse gemeente gediend heeft zonder dat er ooit sprake geweest is van moeilijkheden. Hij bleef tot het eind van zijn leven zeer geliefd. En datzelfde kan gezegd worden van ds. J. Overduin in Sliedrecht: van 1930 tot zijn emeritaat in 1957 heeft hij de gemeente in Sliedrecht met ere gediend en daarbij veel liefde van zijn gemeente ondervonden. Datzelfde kan gezegd worden van ds. D.Ch. Overduin in Hilversum, die bijna 25 jaar de gemeente gediend heeft, en wiens nagedachtenis nog steeds in ere is bij degenen die hem als predikant hebben meegemaakt.

VERTREK UIT GIESSENDAM

Ds. D.C. Overduin vertrok in 1930, nadat hij met zijn broer Jan de Gereformeerde Gemeenten verlaten had, inderhaast van Giessendam naar Rotterdam. Hij is zelfs niet meer in Giessendam terug geweest. De heer G. Overduin uit Hardinxveld-Giessendam verstrekke hierover aanvullende informatie.

De heer Overduin is een kleinzoon van de oude ds. Jacobus Overduin. Hij is geboren

in 1933, en een zoon van Pieter Overduin, een broer van onder meer Daan, Jan en Tinus.

Het vertrek van ds. D.C. Overduin uit Giessendam, aldus de heer Overduin, was min of meer een vlucht. Het leven was hem daar wel erg zuur gemaakt. Dat kwam door zijn opvattingen over de politiek. Ds. Overduin stond hierin lijnrecht tegenover ds. Kersten. Er was een groep die hem erg tegenstond. Er kwam zelfs een deurwaarder met het bevel dat hij de pastorie moest verlaten. Toen zei hij tegen het meisje dat bij hem diende: 'Aantje, geef de sleutel, we gaan weg.' Aantje Boon trouwde later met Adriaan Vlot. Zij zijn de schoonouders van de heer Overduin.

TOT SLOT

'Het zijn mensen geweest die er wat uit springen', zei iemand eens over de predikanten Overduin. En dat bedoelde hij in positieve zin. Met zo'n zin zeg je veel in weinig woorden. Het zou natuurlijk uit te breiden zijn met *waarin* ze er uitsprongen, enzovoort, enzovoort. Maar we zullen dat maar laten rusten. ◀